

Játszd újra!

Nehogy megvedd, odaadom! – mondta pár napja egy barát. Még mosolyogtam is ezen az egyetemista éveinket idéző mondaton, majd tovább hallgattam, ahogy magából kikelve kritizál egy könyvet, amelyet sikerült úgy megírni, hogy leradírozták a szereplők személyiségét, stílusát. Mazohista vagyok, szeretek utánajárni annak is, ha valamit nagyon szídnak, ezért is került a kezembe a Quimby-kötet. (No, meg azért, mert bár sok koncerten voltam, több Quimby-számhoz kötődnek fontos dolgok az életemben, sosem kutattam az együttes történetét, nem követtem a körülöttük lévő háttértörténeteket, csak a zenéjüket.)

„Ez a könyv nem akar a Quimby-történet lenni, ahány rajongó, annyi Quimby-kép, annyi kedvenc dal és koncertélmény. [...] elmondjuk a Quimby meséjét, megrajzoljuk a zenekar tagjainak portréját, bemutatjuk lemezeiket, és soha nem publikált fotókat közlünk róluk, hogy közelebb kerüljünk hozzájuk, jobban megismerjük őket és a Quimbyt.” – írja az előszóban a kötet egyik szerkesztője, Valuska László. A célkitűzés tiszta, a megvalósítás felemás.

Amit sikerült: jó sztorikat és fotókat összegyűjteni – ettől valóban többet tudunk róluk, akár közelebb is érezhetjük magunkhoz az együttest, és összegyűjtve találunk adatokat a lemezekről – kis személyes best-offal megspékelve.

Ami nem: a portréráajolás, a zenekar tagjaihoz közelebb kerülés. Nem akart Quimby-történet lenni, de az lett, méghozzá kicsit olyan, mint a bulvármagazinok folytatásokban közölt sztorijai.

Vitathatatlanul nagy munka egy ennyi évet felölelő, és szereplőt felsorakoztató történethez hozzányúlni, súlyozni, és rendező elvet találni hozzá. Mindezt úgy, hogy ne legyen száraz szócikkek gyűjteménye, és ne essen szét. A szerkesztők eleve érdekes koncepciót találtak ki a kötet tagolására: Bevezető, Quimby-gép, Portrék, Diszkográfia, Képek. Ami akár működhetett is volna, bármely nagy a fa, vagy kemény a dió – ennek a közös lónak mégis túros lett a háta.

A bevezető erős, hangulatos előétel, amelyből kicsit kizökkent a

Quimby-gép hangja. Szubjektív megítélni, hogy jó-e a személyes hangvételű, kicsit szépelgő keretbe illesztett, jelen idejű történetmesélés. Az azonban elvitathatatlan, hogy a sztorik erősek, a könyv itt olvastatja magát, az olvasó hűledezik az összetartás és a kitartás linkséggel kevert elegyén, ami ezeket a tehetséges jó barátokat jellemzi. Kicsit zavaróak az ugrások, hogy egy fél mondattal átlibbenünk fontos élethelyzeteken, és néha útjelzőként jól jönne, mondjuk az oldalak fejlécében jelölni, hogy hányban is járunk. Ami azonban valójában megkülönbözteti egy jó regénytől (a szerző Miklya Anna aposztrofálja a betét műfaját), hogy a narrátor hangjától nem halljuk a szereplőkét, még

ha néha be is kerül egy dialógus, inkább idegen test marad a szövegtestben. És mintha a narrátor is billegne, hogy mennyire vegye át hősei beszédmódját, néha simán jellemez a „fos” jelzővel, máshol kényesen kerüli ezt a beszédmódot. Hogy a többiek személyes harcai, tragédiái nem derülnek ki (hogy a portrékból sem nagyon, azért kár), érthető koncepció, az azonban, hogy az egész együttest érintő kényszerpihenő, Kiss Tibi „megborulása” nem tud drámai lenni, nagyobb hiánya a „regénynek”. Még akkor is, ha egy-egy jelenet, például az elemgyógyintézet ősfás feljárójára felhajtó, frontemberére váró turné busz képe erős, sokáig visszhangzik az emberben.

A kötet elolvasása utáni hiányérzet okait számba véve a leggyengébb láncszemnek a kötet közepébe illesztett Portrék rész bizonyult. Nagyon zavaróak az ismétlések, hogy ugyanazokat a történeteket használja, mint pár oldallal korábban a Quimby-gép, az új sztorik szinte elvesznek az ismétlődők között. Azt az érzetet kelti, mintha a tördelőnél találkozott volna csak Dömötör Endre és Miklya Anna szövegrésze, és bár a nyomdagép egyesítette azokat, megkérdőjelezhető, hogy egy szerkesztő (pláne kettő), ily módon miért szentesítette ezt a frigyét.

Bár nagyon szerethető figurák rajzolódhatnak ki, nem dől meg a két frontemberes együttes (Kiss Tibi és Livius) képe, hiába mondják ki, hogy Dódi legalább akkora dumás, mint Livius, nem halljuk a hangját, Fefe szerénységét is elhisszük, mint ahogy Szilárd rendmániáját és hogy Faszai a zenekar élő emlékezte, mégis 2D-sek maradnak a karakterek.

A Diszkográfia biztos hasznos összefoglaló, bevallom, kevés funkcióját látom, de bármikor megnézhetjük, hogy egy adott lemezről melyik együttes tagnak melyik a kedvence, ki mennyire szívesen gondol rá vissza ma.

Ki ne szeretne régi fotókat nézegetni, hűledezni, ki hogy nézett ki, a frizurákon, s hogy milyen ruhadarabokat viseltek, megállapítani, hogy kinek állnak jól az évek? Ezzel sosem lehet melléfogni, az isko-

lafolyosókon is képesek vagyunk órákat elütni tablóknézegetésével. Azért a véletlenszerűen oda-biggyesztett képaláírások (sokszor évszám nélkül) kis hiányérzetet keltenek.

A *Quimby* című könyvet minden bizonnyal maradandóbb élmény volt megírni, mint olvasni, tehát kívánjuk magunknak, játsszanak még jó pár évig, hogy még sok, másképp kigondolt, és főként át-gondolt kötet is megjelenhessen róluk. Hogy az unokáink is értsék, mit ettünk rajtuk.

Dömötör Endre–Miklya Anna: Quimby
Bookline Könyvek. 2013
296 oldal, 3990 Ft